

Repolainen 102

Jäsentiedote 2/2023

www.repola-seura.net

Repolainen

Repola-seura ry:n jäsenlehti
Numero 102, 2/2023, toukokuu

Numeron 103 aineisto lähetettävä päätoimittajalle 15.9.2023 mennessä

Päätoimittaja

Lea Tserni-Puittinen
leatserni@gmail.com
puh. 050 520 4121
Kylänlahdentie 24, 81810 Jamali

Toimituskunta

Repola-seuran hallitus

Repola-seura ry

Hallituksen ja toimihenkilöiden yhteystiedot ovat takakannen etusivulla.
Seuran nettisivut ovat osoitteessa www.repola-seura.net, josta löytyy myös vanhoja Repolaisen numeroita.

Jäsenhakemukset ja osoitteenmuutokset

Jäsensihteeri Päivi Kiiskinen, Kiehiskuja 3, 80140 Joensuu,
gsm 050 511 6580, paivi.kiiskinen1@gmail.com

Vuosijäsenmaksu 30 e, kannatusjäsenmaksu 100 e
Vuosijäsenmaksu maksetaan 15.6.2023 mennessä
Repolaisen takakannen osoitetarrassa oleva viitenumero mainiten.
Seuran pankkitili: Op Polvijärvi, FI05 5354 0420 0466 26

Painopaikka: Kirjapaino PR-Offset, Joensuu

Kansikuva: Kaunis Lieksajärvi toukokuussa 2016 (kuva Lea Tserni-Puittinen)

Puheenjohtajalta

Olen kuullut, että Repolasta Suomeen paenneet käyttivät äidinkieltään karjalaa keskinäisesti ja vain, jos paikalla oli tuttuja ihmisiä. Kyse oli leimaantumisen välttämisestä uudessa asuinpaikassa. Osa Suomeen tulleista vaihtoi myös ortodoksisesta seurakunnasta luterilaiseen, mahdollisesti uskonelämän syistä, mutta myös enemmistöön sulautuakseen. Juuria häivytettiin mm. turvallisuuden ja sosiaalisten syiden takia.

Sadassa vuodessa muutosta on ollut moneen suuntaan Suomen ja Venäjän välillä. Kuitenkaan vuosikymmeniin ei ole koettu nykyisen kaltaista varautunutta ilmapiiriä kuin nyt rajaan ja eripuolilla asuviin liittyen. Suuremman mittakaavan asioiden varjoon jää ruohonjuuritason puolueetonta ja keskinäiseen yhteisymmärrykseen pyrkivää toimintaa. Asioille annetaan myös uusia merkityksiä, joskus jokin etnisyys tai uskonto voidaan nähdä kannanottona jonkin asian puolesta, johon nämä eivät kuitenkaan liity. Kannattaa tutustua Pyhä marttyyri ja tunnustaja Johannes Ilomantsilaisen (syntyi 13.7.1884) kohtaloon. Hän edisti Ortodoksisen kirkon ja sivistystyön asiaa Ilomantsissa, mutta toiminta nähtiin venäläistämisyhkienä ja Johannes teloitettiin ilman oikeudenkäyntiä Joensuun Siilaisten

kaupunginosassa 8.4.1918.

Tällä hetkellä rajan ylittävä liikenne ja yhteistyö ovat vähissä. Käytännön esteet lisääntyvät, kun pankkiliikenteen, postin kulun ja monen muun käytännön asian lisäksi mm. liikennevakuutukseen Venäjällä tulee muutoksia. Pääsy Repolaan mutkistuu entisestään. Myös muussa yhteydenpidossa on passiivisuutta yleisestä varovaisesta ilmapiiristä johtuen.

Repola-seuran kanssa ruohonjuuritason yhteistyötä tehnyt venäläinen Traektoria (www.traektoriafdn.ru) toteuttaa perinnerakentamisen kurssin Repolan Haukasaaren kylässä 29.6.-14.7.2023. Suunnitelmissa on sijoittaa myllynkivet v. 2021 rakennettuun tuulimyllyyn, joka on kopio vuoden 1886 myllystä. Lisäksi on puutöitä ja ompelua sekä kyläjuhla 12. heinäkuuta.

Seuramme jäsenten juuret, sukulaiset, tuttavat ja mielenkiinnot liittyvät menneisyyden ja/tai nykyajan Repolaan – jokaisella omista lähtökohdistaan. Oma taustaa ja itseänsä voi häivyttää olosuhteisiin sopeutuakseen tai sitten niitä voi pyrkiä hyödyntämään voimavarana elämässä. Molemmat tavat ovat perusteltavissa, molemmat tavat ovat elämää.

Antti Pottonen

Uusi-vanha jäsen hallitukseen – Päivi Sandberg esittäytyy

Minut valittiin Repola-seuran hallitukseen vuosikokouksessa 25.3. Joensuussa. Kiitän luottamuksesta! Edellisestä hallituskaudestani onkin vierähtänyt 20 vuotta: 1999–2002 olin sihteerinä. Silloin puheenjohtajana oli Erkki Mauranen ja v. 2002 Heikki Tarma. Vuodet olivat työntäyteisiä, kun Aunuksen Repola -kirjaa valmisteltiin. Olen ollut seuran jäsen perustamiskokouksesta lähtien.

Repolalaista Pikarisen sukua

Voin myös esittäytyä, että olen Kirilän Vasselein Johoran Sveta. Isäni isän juuret ovat syvällä Repolan historiassa. Veljeni Mikko Pikarinen on tutkinut sukua ja toistaiseksi vanhin löydetty esi-isä on Prokko

Hallituksen uusi jäsen Päivi Sandberg (kuva Tom Sandberg)

Nikiforov s 1600-luvun alkupuolella. Isälinjaa on 10 sukupolvea, me Jorman lapset 11. polvi.

Isoisaisämme Kiril Pikari (s. 1861 Repola, k. 1935 Stalinsk) oli jo 4. polvi Repolan Riikosenniemellä. Hänet veivät Stalinin vainot Siperiaan. Kirilällä ja vaimollaan Tatjanalla (os. Mauranen, s. 1867 Repola k. 1942 Sumskij Posad) oli 8 lasta: Irina/Iida, Maria, Feodor/Heikki, Vasilij/Ville, Nadeshda/Nadja, Ivan/Juho, Grigorij/Riku ja Pelagija/Pola, Paula. Iida, Ville, Nadja, Jussi ja Riku pakenivat Suomeen 1921 - 22, toiset jäivät Repolaan ja osa joutui Siperiaan. Siksi sukuamme, mm. pikkuserkkuja, on Suomen lisäksi niin Repolassa, Petroskoissa kuin Tomsmissakin.

Isoisämme Ville Pikarinen rekisteröityi Suomeen poliittisena pakolaisena 6.4.1921 (kuva). Hän oli osallistunut Aunuksen retkeen ja siksi oli paettava Venäjältä. Kuitenkin hän kävi sen jälkeen tiettävästi useita kertoja Repolassa luvatta ja

henkeään uhmaten. Kaikkiaan hän osallistui viiteen sotaan:

- ensimmäiseen maailmansotaan (Venäjän armeijassa Romanian rintamalla)
- 1918 suomalaisten rinnalla Itä-Karjalaan tehtyyn Aunuksen retkeen
- 1921-1922 Karjalan kansannousun
- talvisotaan
- jatkosotaan.

Ville Pikarinen toimi liikeapulaisena Joensuussa Pekka Kotilaisen vähittäiskaupassa vuosina 1922 - 26. Hän perusti Suojärvelle oman Suojärven talouskauppa -nimisen sekatarvikauppaan vuonna 1926. Villen ensimmäinen vaimo Maria (Maikki) Gertzin (s. 1897 Repola, k. 1929 Suojärvi) oli valmistunut Suistamon alkukouluopettajaseminaarista keväällä 1920 ja sai opettajanpaikan Repolasta. Vilelle ja Maikille syntyi Suojärvellä kolme lasta, 1926 Vilho (Olli), 1927 Aino ja 1928 Katariina. Maikin varhaisen kuoleman jälkeen Iida lähetti tyttärensä Jelenan hoitamaan veljensä lapsia. Ville meni uusiin naimisiin Saimi os. Hellsténin (s. 1906 Uusikirkko, k. 1990 Kitee) kanssa ja heille syntyi 1932 Suojärvellä poika, Jorma (k. 2015 Imatra).

Jorma Pikarinen, isämme, oli Repola-seuran perustajajäsen ja kunniajäsen. Jorma toimi myös pitkään hallituksessa. Hänen muistikirjoituksensa on Repolaisessa nro 73.

Tarinoita vanhemmista ajoista - Maksima ja kipakka Paro

Kirilän isä Maksim Petrov eli Maksima Pikari syntyi Aunuksen Riipuskalassa v. 1833. Ilmeisesti Petron välillä asunut syystä tai toisesta siellä, koska lapset Maksim ja Nas-tasja ovat syntyneet Riipuskalassa. Kuitenkin perhe näkyy jälleen Repolan verorevisiossa 1834. Maksima kuoli v. 1876 Repolassa vesipöhhöön. Maksiman vaimo oli Paro Moisseintytär Riikonen (s. 1834 k. 1913 Repola).

Repolan kirkonkylän runomaita edustavat Moissei Riikosen tyttäret Jeudokia (Outi) Netšäinen, ”Buudoran akka” ja Paraskeva (Paro). He olivat oppineet laulut isältään. Kiteeläinen Uno Karttunen kirjoitti heiltä muistiin runoja vuonna 1897. Parhaimmillaan sisäruksukset olivat häärunojen esittäjinä. Paro osasi paljon vanhoja satuja (soarnoja) ja loitsuja. Myöhemmin hän kieltäytyi niistä esittämästä käännettyään ”starovieroksi”, vanhauskoiseksi. Starovierot olivat hyvin jyrkkiä ortodokseja.

Repolalaisen Feodor Netsäisen 1940-luvulla kertomaa:

Paro Moisseintytär Riikonen, eli Riigosen Paro, kuten häntä tavallisesti kutsuttiin, oli hyvin kappera,

Henkilötietoja rajan yli kulkevista henkilöistä.

Täydellinen nimi: *Vilho Pirkainen*
(1894. naimaton, alieks. vastoin tähtäystä.)
Annamatti ja arvonimi: *Aarni Pirkaja*
Nykyinen toimi: —
Kansallisuus ja alamaisuus: *Kajalaan*
Uskonto: *K. kat.*
Syntymäpaikka ja -aika: *Repeten j. k. Repet. kylä 18²⁷/₁₂ 97*
Kotipaikka: *Repeten j. k.*
Entinen olinpaikka: *Repeten j. k.*
Koska mennyt Venäjälle?
Mihin alkaa matkustaa? *Repeten j. k.*
Määräpaikan tarkka osoite: *Repeten j. k.*
Minkä rajapaikan kautta? *Kivisaaran K. V.*
Kenen antama matkalupa?
Matkan tarhoitus? *Repeten j. k.*
Suosittelevia:

Tuntomerkki:

Pituus: 173 cm.
 Sukka: Tumma
 Silmät: vaaleat
 Vartalo: tavallinen
 Puhus: normaali
 Sukkijoukko: 7 p:nä 1941.
 V. Pienimä
 (Päättökoulun rehtori)

Huomautuksia:

Föreläsning.

KÅLAVÄRTIN
3
Kålavärts allieringslösa:

Nissinen

Υδρε & Νεφρον πάλι

Verfahren

Rajavartioston henkilötietolomake Ville Pikarisen tulosta Repolasta Lieksan Kivivaaran kautta Suomen puolelle keväällä 1921 (Kansallisarkisto)

rivakka ihminen. Paro oli ottanut isänsä kotiin kotivävyyn, ja tämä oli Maksima Pikari. Paro oli hyvin mielenkiintoinen nainen. Kun Outi-sisar käytti viinaa ja nuuskaa, ei Paro pitänyt kummastakaan. Jo tämän vuoksi hän vihasi Outia. Hän eli paljon rikkaammin kuin Outi, peltoja oli enemmän ja kaskia, huuhtia tehtiin ahkerasti. Paro oli hyvin tarkka menoissaan ja säästeli rahoja. Kylän akat sanoivatkin, että Paron rahat oli talletettu vanhaan sukkaan ja jos poika ne löytäisi, hän olisi rikas mies. Neveskälleen, poikansa vaimolle, hän oli ankara anoppi. Oli kova pojalleenkin ja tarkoin kumpikin totteli äitiä. Heidän pirtissään ei saanut tupakoida.

Riikosenniemi

Kirilän talo Repolan Riikosen-
niemellä ei palanut sodan aikana.
Eversti, sittemmin kenraalimajuri
Erkki Raappana piti talossa esikun-
taansa sodan alkuvaiheessa. Myö-
hemmin talo ilmeisesti on purettu
polttopuiksi. Vierellä sijaitsi Feo-
dorin uusi talo. Se siirrettiin sodan
jälkeen Repolan keskusta.

Pikarisen talosta on valokuvia Museoviraston kuva-arkistossa. Ne on ottanut 1.10.1941 Helmi Helminen-Nordberg joka keräsi jatkosodan aikana perinnettä Itä-Karjalassa, Repolassa ja Rukajärvellä. Lotta Meri Kyrki teki piirroksia talosta ja sisätiloista lokakuussa 1941.

Alkuperäispiirrokset ovat myös
Museoviraston kuva-arkistossa.

Pikarisen suora isälinja

Prokko Nikiforov s 1600-luvun al-
kupuolella. Asunut Repolassa
Juri Prokopjev s n. 1648 Repola(?)
Artamon Jurev s n. 1692 Repola(?)
k ? (1745 verorevisiossa merkitty
kuolleeksi, mutta ei kuolinvuotta)
Petr Artamonov s 1732 Repola k
1791 Repola

Ivan Petrov s 1783 Repola, Riikosenniemi k 1821 Repola
Petr Ivanov s 29.6.1800 Repola, Riikosenniemi (kastepv) k ? (oli elossa ainakin 1858)

Maksim Petrov s 30.1.1833 Aunus,
Riipuskala (kastepv) k 27.2.1876
Repola, Riikosenniemi

Kiril Pikari s 19.1.1861 Repola, Riikosenniemi k 29.10.1935 Stalinsk, Siperia (nykyään Novokuznetsk)
Ville Pikarinen s 27.12.1897 Repola (kirkonkirjassa 24.12.) k 3.5.1945 Nokia

Jorma Pikarinen s 4.2.1932 Suojär-
vi k 21.5.2015 Imatra

Päivi Sandberg

Artikkeli koottu Jorma Pikarisen ja Mikko Pikarisen laatimista teksteistä. Kiitos myös Sergei Morozoville ja Katja Basinalle, jotka ovat auttaneet tulkitsemaan epäselvimpää tekstejä.

Haastattelussa Jussi Niinistö

Jussi Niinistö, FT, Suomen puolustusministeri vv. 2015-2019, nykyinen Kannuksen kaupunginjohtaja, kirjoitti vuonna 2001 erinomaisen elämäkertateoksen Repolan nimismiehestä Bobi (Hans Håkon) Sivéniestä, joka oli nuoren Suomen legenda, kansallismielisen nuorison vaalima ”Karjalan sankari” ja jonka nuoruus loppui hävittyyn taisteluun vapaan Karjalan puolesta. Hänen dramaattinen itsemurhansa vuonna 1921 oli vastalause, kun hän katsoi Suomen ja myös hänen itsensä petäneen karjalaiset. Näin Sivéniestä kasvoi kulttihahmo. Millainen ihminen hän oli, mies myytin takana? Tätä on Jussi Niinistö valottanut kirjassaan Karjalan puolesta – Bobi Sivéni. Seuramme jäsen Olli Lehtinen haastatteli Niinistöä helmikuussa 2023. Haastattelu täydentää kirjan kuvaa Sivéniin ajasta Repolassa 1919-1921.

Jussi Niinistö (kuva Valtioneuvosto, Jussi Niinistön kokoelma)

Mikä sai Sinut innostumaan ja tekemään kirjan Bobista?

Ajatus elämäkerrasta, joka olisi samalla ajankuvaus, kypsyi mielessäni usean vuoden ajan. Ratkaisevan kipinän sain tehdessäni vuonna 1998 väitöskirjaani hänen isoveljestään Paavo Susitaipaleesta. Olen yrittänyt tutustua kaikkeen Bobi Sivéniestä. Harvoin henkilö, joka ehti vain 21 vuoden ikään ja kuoli oman käden kautta, on kirjoitettu täysipainoinen elämäkerta, kyseessä oli poikkeusihminen, monipuolinen, lahjakas, tarmokas ja vilpitön aatteen mies, jonka teot ja motiivit ansaitsevat tulla esille osana itsenäisyshistoriaamme.

Mikä asia oli helpointa saada esille ja kirjoitettua?

Koska olin tehnyt väitöskirjani Bobin isoveljestä Paavosta, oli hänen perhe ja sukuyhteytensä jo tiedossa, samoin toiminta aktivistina.

Oletko päässyt haastattelemaan tai voinut haastatella vanhoja Repolan asukkaita, joilla olisi ollut mahdollista kertoa Bobista?

Yritin kyllä ja joitakin harvoja tavoitinkin, mutta aikaa oli 1990-luvulla kulunut niin paljon tapahtuneesta, ettei mitään olennaisia tietoja ollut enää saatavissa.

Kuka löysi Bobin ampumisen jälkeen ja kuka kaiversi surman luodin kunnantalon hirsiseinästä?

En osaa sanoa. Työtovereiden sanotaan rynnänneen Bobin työhuoneeseen ja löytäneen hänet. Paavo Susitaival joka tapauksessa toi Bobin sydämen ja ruumiin lävistyneen luodin mukanaan Repolasta.

Elämäkerrassa toteat tammikuun 12. päivän tapahtumista; Päivälლისen Bobi kävi syömässä seitsemän maissa majapaikassaan kauppias Andrei Maurasen talossa, Edellisenä päivänä (11.1.) vastaavassa tilanteessa Sivéni oli kysynyt kauppiaan rouvalta Pelagia Mauraselta, mahtaisiko hänen ruumistaan kuka pestä, jos hän sattuisi kuolemaan. Rouva oli vastanut, että kyllä hän sen tekee.

Pesikö Pelagia Mauranen lupauksensa mukaisesti Bobin?

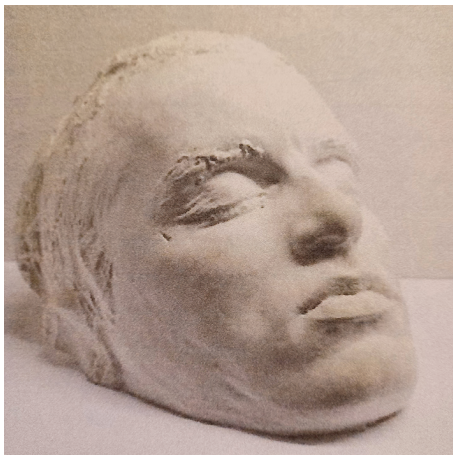
Näin oletan, kun hän kerran sen oli luvanut. Sairaanhoidtaja Helmi Palo puki kuolinpaidan Bobin ylle ja järjesti arkun armeijan suuresta pahvisesta leipälaatikosta, koska arkkulautoja ei Repolasta ollut saatavissa.

Miten valittiin Repolan edustajat Bobin hautajaisiin ja kauanko heidän matkansa kesti?

Kunnan edustajien valinta oli Repolan toimikunnan sisäinen päätös. Kuolinpäivä 12. tammikuuta ja hautauspäivä 21. tammikuuta, joten siitä voi matkan kestoa päätellä.

Elämäkerrassa kirjoitat: Isä Sivéni osallistui jääkäriliikkeen oppositioon jouduttuaan ylipäällikkö Mannerheimin kanssa riitoihin ja ryhtyi jopa toimiin tämän erottamiseksi tehtävistään. Mannerheim osallistui Bobin hautajaisiin kahden muun kenraalin kanssa, vaikka oli poliittisesti eri linjoilla Sivéniin suun kanssa.

Kyllä, Mannerheimin osallistuminen oli saattoväelle yllätys. Mannerheim todennäköisesti elätteli edelleen toivoa neuvostovalan pikaisesta kukistumisesta ja halusi tässä mielessä pitää yhteyttä suomalaisen heimoaktivisteihin. Voi olla, että Mannerheimin seurassa hautajaisiin saapuneella tunnetusti heimohenkisellä kenraali Hannes Ignatiuksella oli osuutensa asiaan.

Bobi Sivénin kuolinnaamio Ruokolahden Kotiseutumuseossa (kuva Ruokolahti-Seura, museotietokanta, museo.ruokolahti-seura.fi)

Oliko Repolassa jonkinlainen muistotilaisuus Bobin hautajaispäivänä? Tästäkään minulla ei ole tietoa, tiedonkulku oli tuohon aikaan haasteellista.

Miten Repolassa suhtauduttiin Bobin kuolemaan?

Varmaan oli myötätuntoa vainajaa kohtaan, mutta elämä jatkui. Oma ja perheen toimeentulo oli hankittava ja arkinen elämä elettävä. Repolan kirkkoherra Mihail Fiilin puhui aina Bobista myönteisesti. Monet repolalaiset leikkasivat lehdestä Sivénin kuvan irti ja asettivat sen sopivaan pyhäinkuva kehykseen ja kiinnittivät seinälleen.

Porissa sijaitsevan Juséliuksen mausoleumin ulko-oveen on kuvattu Lemminkäisen kuolema, Lemminkäisen mallina Alpo Sailo käytti vuonna 1921 tekemäänsä Sivenin kuolinnaamiota (kuva Finna, Pori Satakunnan museo, valokuvaaja Sven Raita CC BY 4.0)

Bobin valinnan Repolan nimismieheksi teki Itä-Karjalan toimituskunta ohi monen kokeneemman ehdokkaan. Ketä kuului toimituskuntaan ja mikä ole sen asema valtiollisessa hierarkiassa?

Itä-Karjalan toimituskunta oli senaatin talousosaston alaisuudessa, mitä nykyisin vastaisi valtioneuvosto. Ensimmäinen puheenjohtaja oli senaattori Samuli Sario. Kansliapäällikkö Iivo Härkönen oli vastuussa koko toimituskunnan työskentelystä. Hän esitteli asiat ministerille. Tarton rauha lokakuussa 1920 merkitsi Itä-Karjalan toimituskunnan lopullista alasajoa.

Miten Bobi liikkui virkamatkoillaan Itä-Karjalassa?

Bobi teki erilaisia vierailuja ja liikkui niillä jalan, venellä, hevosella ja talvisin reellä.

Osasiko Bobi venäjää ja sujuiko keskustelut karjalaisten kanssa vian murteella?

Bobi osasi koulussa opetetun pakovenäjän takia auttavasti kieltä. Vian murretta oli helppo suomenkielisen ymmärtää. Esimerkiksi muistelmissaan Vian retkeltä 1918 hän paikoin käyttää sitä.

Kävikö Bobin vanhemmat koskaan Repolassa?

Eivät käyneet. Isä V.O. Siven oli kuollut jo ennen Bobin nimismies-

aikaa. Sisar Anna vieraili pikaisesti Bobin vieraana ja luonnollisesti veli Paavo.

Mannerheim kävi jatkosodan aikana Repolassa vastaanottamassa lahjamajansa. Kävikö hän Jalmari Takkisen jatkosodan aikana pystytämällä, luonnonkivistä rakennetulla muistomerkillä?

Tästä minulla ei ole tietoa. Tuskin. Bobi ei ollut Mannerheimille henkilökohtaisesti tuttu.

Kansalaisilla on mahdollisuus nähdä Bobista seuraavia muistomerkkejä.

- muistotaulu ja kuolinnaamio, Joensuun Taidemuseo
- hauta ja hautakivi, Hietaniemi, Helsinki
- kuolinnaamio Kotiseutumuseo, Ruokolahti
- muotokuva, Karjalainen osakunta, Liisankatu, Helsinki
- ulko-oven Lemminkäisen kasvot kuolinnaamiosta, Juseliuksen mausoleum, Pori

Onko jotakin muuta kuin ylläolevat ja onko jokin syy, miksi kuva kuolinnaamiosta ulko-ovessa Juseliuksen mausoleumissa?

Äänislinnassa jatkosodan aikana oli Bobi Sivenillä oma nimikkokatu, vaikka sitä ei tietenkään enää ole.

Alpo Sailo teki Bobin kuolinnaamion ja sittemmin AKS:n muisto-

Bobi Sivenin kuolinpaikan muistomerkki Repolassa. (kuva Finna, SA-kuvat, valokuvaaja P. Jänis 1944 CC BY 4.0)

taulun. Hän halusi käyttää aihetta myös Juseliuksen mausoleumiin. Miksi näin, sitä en osaa sanoa, mutta varmaankin kunnioituksesta vainajaa kohtaan.

Onko Sivenin suvulla vielä huvila Ruokolahdella?

Ei, se myytiin pian isä V.O. Sivenin kuoltua 1918. Jääkäriiliike oli velkaannuttanut vauraan lääkärin. Haloniemen huvila on nykyään reservilaisjärjestöjen omistuksessa ja hyvässä hoidossa.

Onko Bobin läheisiä olemassa, miten sisarten ja veljen perilliset?

Suku jatkuu sisarten ja veljen jälkeläisillä. Bobilla itsellään ei ollut jälkeläisiä.

Oletko itse käynyt Repolassa?

En ole.

Miten näet Repolan tulevaisuuden ja Repola-seuran mahdollisuudet vierailla siellä?

Repolan nykyisyys ja tulevaisuus on kokolailla niin lohduton kuin Bobi Siven sen reilu sata vuotta sitten kuvitteli. Mahdollisuudet vierailulla Repolassa ovat tällä hetkellä varmaankin rajalliset, eikä sitä voi suositella.

Onko Bobin elämäkerrassa jäänyt jotakin kirjoittamatta tai mitä nyt voisi sanoa toisin?

Ei ole. Vaikka itse sen sanonkin, kirja on kestänyt hyvin aikaa ja antaa kokonaiskuvan nuoren aatteen miehen lyhyestä elämästä Suomen

historian murrosaikana. Ainahan jotain pientä täydentävää lähdettä löytyy vuosien varrella, mutta ei mitään isoa kuvaa muuttavaa.

Kiitos haastattelusta tohtori Niinistö! Jokaisen, joka on kiinnostunut Repolan menneisyydestä kannattaa lukea tämä mainio teos Bobi Siven -Karjalan puolesta (SKS, 2001)

Haastattelun suoritti **Olli Lehtinen**, jonka isovanhemmilla oli ystävyys-suhteet Bobi Siveniin: *isoisäni oli kunnankirjuri ja isomummuni huolehti myös Bobin työhuoneen hoidosta. Tätini Veera oli Bobin kummityttö. Kauppias Andrei Mauranen oli isoisäni serkku ja myös hän oli vaimonsa kanssa Veera-tätini kummeja.*

Historian havinaa Lieksassa

Joensuun ortodoksinen seurakunta on päättänyt vähentää rakennuskantaansa taloudellisista syistä. Lieksan perinteikäs ortodoksinen seurakuntasali on listalla.

Vuonna 1934, kun Lieksaan rakennettiin vauhdilla toukokuisen suurpalon jäljiltä, päätti Joensuun kr.-katolinen seurakunta rakentaa pitäjään rukoushuoneen. Pielisjärvellä oli Joensuun kr. -kat. seurakuntaan kuuluvia jäseniä sekä kr.- kat. Itä-Karjalan pakolaisia n. 500 henkeä. Kirkkopuiston vanha pieni ja kylmä tsasouna ei riittänyt kokoontumistilaksi.

Paikkakunnalle jääneet itäkarjalaiset antoivat merkittävän panostuksen rakentamiselle. Asiaa edistävässä toimikunnassa olivat mukana mm. V. Mauro, V. Rotko ja P. Mauranen, rovasti M. Fiilin, rehtori A. Panuvaara. Rakennuskustannuksista noin kaksi kolmasosaa saatiin kokoon lahjoitusvaroin. Huomattavia lahjoituksia tekivät

Lieksan kauppiaat, kuten Vasili Rotko, veljekset Vasili ja Ivan Maurojeff (Mauro) sekä W. A. Ipatoff. Tiistaiseura kerrytti myös rakennuskassaa. Rukoushuoneen vihki arkkipiispa Herman kesällä 1937 Pyhän Kolminaisuuden kunniaksi Pyhän Hengen vuodattamisen muistolle.

Seurakuntasalilla katsotaan olevan merkittävää kulttuurihistoriallista arvoa. Lieksan kulttuuriperinnön tuki ry on tehnyt ELY-keskukselle esityksen rakennuksen suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Lieksan keskustajaman osayleiskaavassa kohde on jo merkitty suojelumerkinnällä sr, suojeltava rakennus.

Muistoja Repola-yhteistyön toiminnasta – Ville Pönttönen tarinoi

Repola-seura on toiminut lähes neljäkymmentä vuotta. Toiminnassa on ollut vireitä aikoja, välillä myös laskukausia, jopa uhkana toiminnan lakkauttaminenkin. Itse olen ollut mukana toiminnassa jo vuosia ja on aika ikääntyessä muistella menneitä.

Olen päässyt vuosien aikana käymään isäni synnyinseuduilla Repolassa Omelien kylässä. Kiinnostukseni Repolaa kohtaan kasvoi,

kun ryhdyin tekemään sekä isäni että äitini sukuselvityksiä. Ensimmäisen kerran kävin Repolassa jo 1990-luvulla ja muistot ovat jääneet

Mukava muisto Repolan matkalta kesältä 2014. Serkukset Ville ja Viljo Pönttönen nauttivat Irina Sobolevan vieraanvaraisuudesta (kuva Lea Tserni-Puittinen)

pysyvästi mieleeni. Seuran järjestämällä matkoilla olen ollut myöhemmin useita kertoja, ja niillä matkoilla olen saanut kokea karjalaisen elämäntavan ja vieraanvaraisuuden parhaat puolet.

2000-luvulla näytti jo siltä, että yhteistyö tuottaa hyviä tuloksia, myös Repolan alueen hallinto oli halukas kehittämään yhteistyötä edelleen. Vierailujen aikana seuramme jäsenet ovat päässeet luomaan yhteyksiä paikallisiin asukkaisiin, kouluun ja muihin yhteisöihin. Vastavierailuja on tehty, rajan ylityksiä on voitu tehdä myös joustavasti erikoisluvulla Lieksan Inarin ja Venäjän Lentieran kohdalta ja lyhentää matkaa ja matkustusaikaa merkittävästi. Matkailumahdollisuuksia kartoitettiin ja mm. Lieksajärven rannoilla ja koskireiteillä kehitettiin toimintaa.

Vuosien aikana liikkumisrajoituksia ja valvontaa helpotettiin, mutta mikään ei ole pysyvää. Rajavyöhykettä on muutettu useita kertoja, ja pääsyä sukujen kotikyliin on nyt rajoitettu ja tehty lähes mahdottomaksi. On myös totta, että nuorempien kiinnostus sadan vuoden takaisiin tapahtumiin on vähentynyt, vain muutamat harvat ovat kiinnostuneita juuristaan. Tiedon-saantia Karjalan alueen arkistoista on rajoitettu ja varsinkin 1930-luvun arkistot on ”lukittu” ja paikallisetkin yhteistyökumppanit ovat hyvin varovaisia kannanotoissaan.

Ihmetyttää kovasti, menneet ovat menneitä ja tehtyä ei saa tekemätömäksi. Minua henkilökohtaisesti kiusaa eniten se, että yhteydenpito ystäviin ja tuttaviiin on lakannut lähes kokonaan, vaikka tiedän monien myös rajan takana kaipaavan kanssakäymistä entiseen tapaan.

Vaikka yhteistoimintaa onkin jonkin verran rajan taakse, olen kuitenkin pessimistinen yhteistyön palaamiseen entiselle tasolle. Usko ja luottamus, joka on pitkällä yhteistyöllä rakennettu, on saanut kovan kolhun. Menetyn luottamuksen palauttaminen on rakennettava uudelleen ja henkilösuhteiden luominen ikääntymisen myötä on lähes mahdotonta.

Repola-seuran toiminnan jatkuminen pelkästään Suomessa taapahtuvan toiminnan myötä joutuu lähivuosina kriisiin, ellei mukaan saada uusia aktiivisia toimijoita. Vetoankin taas kerran repolalaisiin sukuihin, tulkaa mukaan toimintaan!

Ville Pönttönen

Vuosikokouksen antia

Repola-seuran vuosikokous pidettiin perinteisesti maaliskuun viimeisenä lauantaina Joensuussa. Paikalla oli vain seitsemän seuran jäsentä, mutta keskustelu oli vilkasta ja asiat käsiteltiin hyvässä hengessä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Pertti Rannikko. Viime vuoden tilinpäätös vahvistettiin ja vastuuvapaus hallituksen jäsenille myönnettiin. Kokouksessa hyväksyttiin myös jäsenmaksun korotus viidellä eurolla 30 euroon. Korotuksen perusteena on kohonneet postikulut ja kun maksavien vuosijäsenten määrä on myös laskeva, aiheutuu jäsenjulkaisuna olevan Repolaisen kustannukset korkeiksi. Repolaisen julkaisemista pidetään kuitenkin tarpeellisenä.

Seuran puheenjohtajaksi valittiin jatkamaan Antti Pottonen, hallituksen jäsenenä jatkavat Valentina Afanassieva, Jyrki Kyöttinen, Ville Päänttönen, Lea Tserni-Puittinen ja Jorma Turunen. Uudeksi jäseneksi valittiin Päivi Sandberg Imatralta. Päivi on ollut aikaisemminkin hallituksessa ja palaa siten vuosien tauon jälkeen mukaan toimintaan.

Päätettiin myös hallituksen esityksen mukaisesti sääntömuutos, joka koskee hallituksen jäsenten määrää. Kun sääntöjen 5. kohdan mukaan hallitukseen kuuluu nykyisin puheenjohtaja ja kuusi var-

sinaista jäsentä, tulee muutoksen jälkeen siihen kuulumaan puheenjohtaja ja 3 – 5 varsinaista jäsentä. Sääntömuutos on käsiteltävä kahdessa perättäisessä yleisessä kokouksessa ja toinen käsittely tehdään keväällä 2024 pidettävässä vuosikokouksessa.

Kokouksessa keskusteltiin vilkkaasti myös seuran vanhojen arkistojen siirtämisestä Kansallisarkistoon, jonne siirrettäisiin ainakin vuosikokousten ja hallituksen kokousten pöytäkirjat sekä tilinpäätösasiakirjat. Arkistoihin on kertynyt vuosien varrella myös suuri määrä Repolan historiaa, josta saattaa olla hyötyä tulevaisuudessa tutkijoille ja historiaa harrastaville. Selvitetään Kansallisarkistosta, mitä on mahdollista siirtää ja toimitetaan aineistoa tarpeen mukaan.

Keskusteltiin myös viimeisimmän Repola-kirjan ja Repolaisen ensimmäisten vuosien numeroiden digitoimisesta ja julkaisemisesta sähköisessä muodossa kaikkien saataville ja maksutta luettaviksi. Repolaisten osalta todettiin, että yli puolet Repolaisista on jo seuran nettisivuilla olemassa ja ilmestymisen alkua ajoilta on joitakin artikkeleita ja skannaus tehdään yhteistyönä oppilaitosten kanssa lähiaikoina, kun tekniset asiat saadaan selvitettyä.

Ville Päänttönen

Talousarvio vuodelle 2023

Tulot:	
Jäsenmaksut	2.000,00
Kirjanmyyntitulot	200,00
Muut tuotot	300,00
Yhteensä	2.500,00
Menot:	
Repolaisen painatus ja postitus	2.500,00
Muut toimintakulut	200,00
Yhteensä	2.700,00
Tilikauden tulos	-200,00

Kešä keikkuon tulou!

*Meččämarja on tovellini vitamiinipommi.
Mie käsin keryän mussikkua!
Hilluo ei pie ruakana kiskuo.
Paistakka marjapiirua!*

Hyvyä kešyä teilä kaikilla!

Toimintasuunnitelma 2023

1. Jäsenhankinta

Jäsenhankintaa jatketaan käyttäen Repolainen jäsenjulkaisua ja henkilökohtaisena markkinointina.

2. Hallitus

Hallitus toteuttaa yhdistyksen säännöissä mainittuja tavoitteita vuosikokouksen hyväksymällä tavalla ja laajuudessa. Hallitus kokoontuu tarpeen mukaan.

3. Kokoukset

Yhdistyksen vuosikokous pidetään maaliskuussa 2023 ja tarvittaessa ylimääräiseen kokoukseen hallituksen päätöksellä puheenjohtajan kutsumana.

4. Julkaisutoiminta

Jäsenlehti Repolaista julkaistaan vuoden aikana kolme-neljä numeroa. Jäsenten lisäksi lehti postitetaan yhteistyökumppaneille Suomeen ja toimitetaan mahdollisuuksien mukaan rajantakaiseen Karjalaan. Seuran Internet-sivustot julkaistaan sivustolla www.repola-seura.net.

Seuran julkaisemia Aunuksen Repola ja Repola – Elämää ja ihmisiä kahdella puolella rajaa kirjoja myydään edelleen.

5. Matkat

Repolan matkaa ei tänä vuonna järjestetä. Annetaan ohjeita mahdollisille omatoimimatkailijoille.

6. Muu toiminta

Jatketaan yhteistoimintaa Haukkasaari-hankkeessa tiedottamalla hankkeen etenemisestä ja tuloksista Repolaisessa.

Muun toiminnan osalta pidetään yhteyttä henkilökohtaisella tasolla sähköpostilla ja puhelimella Repolassa asuviin sukulaisiin ja ystäviin.

Sukututkimuskyselyjen yhteydessä tarjotaan Repola-seuran jäsenyyttä.

Hallitus 1.3.2023 - 28.2.2024

Antti Pottonen, *puheenjohtaja*

pottonen@gmail.com

Valentina Afanassieva

valentina.afanassieva@elisanet.fi

Jyrki Kyöttinen

jyrki.kyottinen@welho.com

Ville Pönttönen

ville.panttonen@gmail.com

Päivi Sandberg

paivisandberg@gmail.com

Lea Tserni-Puittinen

Kylänhdentie 24, 81810 JAMALI

leatserni@gmail.com

Jorma Turunen

jorma.t.turunen@gmail.com

Hallituksen ulkopuolinen jäsensihteeri

Päivi Kiiskinen

Kiehiskuja 3, 80140 JOENSUU

paivi.kiiskinen1@gmail.com

VUODEN 2023 JÄSENMAKSU

Repola-seuran **vuosijäseniä** pyydetään maksamaan 30 euron jäsenmaksu 15.6.2023 mennessä.

Muistakaa merkitä VIITENUMERO yllä olevasta osoitetarrasta.

**Repola-seuran tilinumero on IBAN-muodossa
FI05 5354 0420 0466 26**

Vuosikokous päätti nostaa vuosijäsenen jäsenmaksua:
vuosijäsenmaksu on nyt 30 €
kannatusjäsenmaksu 100 €